

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20018
2500 AE DEN HAAG

DATUM Nieuwegein/Zoetermeer, 29 augustus 2018
ONS KENMERK 2018/RvB/JVO/GJW
ONDERWERP AO Circulaire Economie: uitvoering transitieagenda maakindustrie

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat,

Op 6 september aanstaande voert uw commissie een Algemeen Overleg met de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over de circulaire economie. FME en Koninklijke Metaalunie zijn medeopstellers van de transitieagenda Maakindustrie. We zijn tevreden dat het Kabinet in haar reactie van 29 juni jl. de inhoudelijke richting van de transitieagenda op vrijwel alle punten onderschrijft. Een deel van onze leden is ook al aan de slag met de uitvoering van deze agenda's op regionaal en projectniveau. De plannen zijn klaar! De positieve bijdrage van de circulaire economie aan de klimaatdoelen is door een recent TNO-rapport aangetoond. Het gaat nu om uitvoeren, opschalen en versnellen.

Gestructureerde aanpak

De transitie naar een circulaire economie is complex en vraagt, net als het Klimaatbeleid, om een lange adem en gestructureerde aanpak. In de transitieagenda Maakindustrie staat voor de periode 2018 – 2021 een belangrijk aantal initiërende acties die het fundament leggen om via het tussenjaar 2030 in 2050 naar een 100% circulaire maakindustrie te groeien. In de praktijk tot nu toe zien we de neiging van betrokken partijen zich te richten op losse projecten. Hierdoor lopen we het risico dat er geen meerwaarde ontstaat en we telkens opnieuw het wiel gaan uitvinden. We vragen uw commissie bij het kabinet erop aan te dringen dat:

- *bij de transitie wordt vastgehouden aan een gestructureerde aanpak zoals beschreven in de transitieagenda's circulaire economie en passend in de meerjarenaanpak 2021, 2030 en 2050. Met andere woorden niet enkel losse projecten maar een programma circulaire economie*

Financiering

Het Kabinet schrijft in haar reactie: *“Het kabinet gaat samen met ondernemers en banken **financiering vinden** voor circulaire business cases en voor innovatie, waarbij onder meer wordt gekeken naar een Versnellingshuis, de ontwikkeling van een investeringsplatform voor circulaire economie en mogelijkheden vanuit internationale instrumenten. Het kabinet kan vanuit de Klimaatveloppe een bijdrage verlenen om beproefde circulaire concepten op te schalen om kosteneffectief CO2 te besparen. Het kabinet is daarbij geen voorstander van structurele exploitatiesubsidies. Besluitvorming over gebruik van de Klimaatveloppe is onderdeel van de besluitvorming over het Klimaatakkoord. Het kabinet zal uw Kamer daarover apart informeren.”*

Circulaire economie is onderdeel van het ministerie van Infrastructuur en Water (I&W) maar de klimaatportefeuille, inclusief de bijbehorende begroting, is neergelegd bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Deze verschuiving levert de vraag op hoe het kabinet nu invulling geeft aan de transitieagenda van het ambitieuze 'Grondstoffenakkoord' inclusief de benodigde investeringen. Het klimaatakkoord zal december 2018 worden afgerond en begin 2019 worden gepresenteerd. FME en Metaalunie maken zich daarom zorgen dat besluitvorming over financiering in 2019 plaatsvindt en pas in 2020 beschikbaar komt. Voor de transitieagenda's is er vanuit de Klimaatvelop 2018 met daarin 300 miljoen euro geen geld beschikbaar gekomen voor circulaire economie projecten in onze sector. Daarmee is er een heel jaar verloren gegaan. De brief van het Kabinet lezend, achten we de kans groot dat dit opnieuw gebeurt. Bovendien blijkt nu dat de Klimaatvelop als instrument ongeschikt is om een meerjarige aanpak uit te financieren. De industrie wil de omschakeling naar een circulaire economie graag maken, maar kan dit niet zonder actieve bemoeienis van de overheid. We vragen uw commissie bij het kabinet erop aan te dringen dat:

- *een afdoende budget van 10 miljoen euro conform de onderbouwing van de transitieagenda's op nationaal niveau beschikbaar wordt gesteld. Op deze wijze kunnen alle betrokken organisaties in ieder geval in 2019 en de jaren daarna met de ministeries in een regierol aan de slag met uitvoering van alle transitieagenda's circulaire economie.*

Circulaire economie is kosten efficiënt klimaatbeleid

Metaalunie en FME hebben in maart jl. gevraagd om de bijdrage van de circulaire economie aan het halen van de klimaatdoelen te laten onderzoeken. Het verheugt ons dat TNO in haar rapport hierover aantoont dat het uitvoeren van de transitieagenda's kan leiden tot 8 Mton CO₂-reductie in 2030 en 13 Mton CO₂ in 2050. Het behalen van de klimaatdoelen in 2030 inclusief het opvangen en opslaan van CO₂ gaat miljarden euro's kosten. De transitie naar een circulaire economie kan kostenefficiënt klimaatbeleid zijn! Het is logisch om het algemeen budget voor klimaatbeleid, waaronder de klimaatvelop van jaarlijks 300 miljoen, zo efficiënt mogelijk in te zetten.

- *Wij vragen uw commissie er bij het kabinet op aan te dringen dat door middel van budgetallocatie bij I&W of EZK 10% van de klimaatvelop beschikbaar wordt gesteld voor circulaire economie projecten.*

In bijlage bij deze brief vindt u een beperkt aantal projecten die nu al kunnen starten. Sommige kunnen autonoom van start, sommige dankzij medewerking vanuit ministeries. De meeste projecten komen echter nog niet van de grond. De transitieagenda Maakindustrie bevat een veelvoud aan projecten. Deze veelbelovende projecten kunnen alleen van de grond komen met de gevraagde structurele aanpak met bijpassende financiering. Het project **Herwinning zink en schoon schroot/duurzame geleiderail** laat bijvoorbeeld zien, dat de kosten per te vermijden ton CO₂ slechts 16 euro per ton bedragen en daarmee ver onder de als gangbaar beschouwde prijs van 40-60 euro per ton vermeden CO₂ blijven.

Wij geven, voorafgaand aan uw Algemeen Overleg op 6 september, graag nog een mondelinge toelichting op deze brief en zullen daartoe het initiatief nemen. U kunt ook contact opnemen met onze inhoudelijk deskundigen: Robert van Beek van FME (06-54253971) en/of Gerard Wyfker van Koninklijke Metaalunie (06-51803918). Beiden zijn ook direct voorafgaand aan uw AO beschikbaar voor overleg.

Met vriendelijke groet,

Koninklijke Metaalunie

Fried Kaanen
Voorzitter

FME

Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink
Voorzitter